Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/3115

16.12.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/3115

(2024. gada 27. novembris),

ar ko groza Regulu (ES) 2016/2031 attiecībā uz daudzgadu apsekojumu programmām, paziņojumiem par reglamentētu nekarantīnas organismu klātbūtni, pagaidu atkāpēm no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām un to piešķiršanas procedūru noteikšanu, pagaidu prasībām augsta riska augu, augu produktu un citu objektu importam, procedūru noteikšanu augsta riska augu iekļaušanai sarakstā, fitosanitāro sertifikātu saturu un augu pasu izmantošanu un attiecībā uz noteiktām ziņošanas prasībām par norobežotajām teritorijām un kaitīgo organismu apsekojumiem un groza Regulu (ES) 2017/625 attiecībā uz dažiem paziņojumiem par neatbilstību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Ir vajadzīga lielāka skaidrība, pārredzamība un saskaņotība, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 ([3]) pareizu īstenošanu, jo veselīgi augi ir ļoti svarīgi ilgtspējīgai lauksaimnieciskajai un dārzkopības ražošanai, sekmē pārtikas nodrošinājumu un pārtikas nekaitīgumu un palīdz aizsargāt vidi pret kaitīgajiem organismiem.

(2) Regulā (ES) 2016/2031 ir izklāstīti noteikumi par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem. Minētie noteikumi ietver reglamentēto kaitīgo organismu klasifikāciju un iekļaušanu sarakstā, prasības attiecībā uz konkrētu augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā un pārvietošanu tajā, apsekojumus, paziņojumus par uzliesmojumiem, pasākumus kaitīgo organismu izskaušanai, ja tie konstatēti Savienības teritorijā, kā arī sertifikāciju.

(3) Turklāt Regulā (ES) 2016/2031 ir iekļautas vairākas ziņošanas prasības norobežotu teritoriju izveides un Savienības karantīnas organismu, prioritāro kaitīgo organismu un aizsargājamās zonas karantīnas organismu apsekojumu jomā. Minētajām ziņošanas prasībām ir svarīga loma pienācīgas pārraudzības nodrošināšanā un tiesību aktu pareizas izpildes panākšanā. Tomēr atbilstīgi Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumam "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada" ir svarīgi minētās prasības racionalizēt un vienkāršot un veicināt saskaņotas, standartizētas un digitalizētas procedūras, lai nodrošinātu, ka minētās prasības atbilst paredzētajam mērķim, un lai samazinātu birokrātiju, vienlaikus ierobežojot administratīvo un finansiālo slogu.

(4) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktu dalībvalstīm katru gadu līdz 30. aprīlim ir jāpaziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par izveidoto norobežoto teritoriju skaitu un atrašanās vietu, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un iepriekšējā kalendārā gada laikā veiktajiem attiecīgajiem pasākumiem.

([1]) OV C, C/2024/1588, 5.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1588/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta 2024. gada 24. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 18. novembra lēmums.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

(5) Kā liecina Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanas laikā gūtā pieredze, fitosanitārās politikas koordinācijas nolūkos Savienības līmenī par norobežotajām teritorijām efektīvāk ir paziņot tūlīt pēc to izveides. Dalībvalsts tūlītēja paziņošana par norobežotajām teritorijām palīdz pārējām dalībvalstīm, Komisijai un profesionālajiem operatoriem zināt par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni un izplatību un pieņemt lēmumu par turpmākajiem pasākumiem. Tāpēc ir lietderīgi Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktā iekļaut pienākumu dalībvalstīm paziņot Komisijai un pārējām dalībvalstīm par norobežotajām teritorijām tūlīt pēc to izveides, kā arī par attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un veiktajiem attiecīgajiem pasākumiem. Šāds pienākums neradītu jaunu administratīvo slogu, jo tas jau ir noteikts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/1715 ([4]) I pielikuma 7.1. punktā un to piemēro visas dalībvalstis. Minētā pienākuma noteikšana Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktā skaidrāk noteiktu piemērojamos noteikumus attiecībā uz norobežotajām teritorijām, saprotot, ka attiecīgais pienākums Īstenošanas regulā (ES) 2019/1715 ir jāatceļ, lai izvairītos no attiecīgo noteikumu pārklāšanās.

(6) Turklāt, kā liecina Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punkta piemērošanas pieredze, dalībvalstu pienākums katru gadu līdz 30. aprīlim paziņot Komisijai un pārējām dalībvalstīm par izveidoto norobežoto teritoriju skaitu un atrašanās vietām, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un attiecīgajiem pasākumiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā, tikai palielina administratīvo slogu, ko jau rada pienākums nekavējoties paziņot par norobežotajām teritorijām, bet nenodrošina praktiskus ieguvumus. Tāpēc attiecīgais noteikums būtu jāsvītro no minētā panta.

(7) Lai racionalizētu ziņošanas pienākumus un stiprinātu ziņošanas digitalizāciju, norobežoto teritoriju tūlītēja paziņošana būtu jāveic, izmantojot Regulas (ES) 2016/2031 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu. Lai nodrošinātu saskanību minētās regulas 19. panta 2. punktā minētie paziņojumi par attiecīgo kaitīgo organismu klātbūtnes konstatēšanu buferzonā un 19. panta 4. punktā minētā norobežotas teritorijas statusa atcelšana arī būtu jāveic, izmantojot minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.

(8) Pieredze rāda, ka noteiktos gadījumos dalībvalstīm ir vajadzīga ekspertu palīdzība, lai varētu ātri vērsties pret konkrētu kaitīgo organismu jauniem uzliesmojumiem to teritorijā. Tādēļ būtu jāveido Savienības augu veselības ārkārtas situāciju vienība ("vienība") ar mērķi dalībvalstīm pēc to pieprasījuma sniegt steidzamu palīdzību saistībā ar pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 10. līdz 19. pantu un 27. un 28. pantu attiecībā uz Savienības karantīnas organismiem, kā arī pasākumiem, kas veicami saskaņā ar minētās regulas 30. pantu. Lai aizsargātu Savienības teritoriju pret iespējamiem uzliesmojumiem trešās valstīs, kas robežojas ar Savienības teritoriju vai rada tiešu fitosanitāro risku minētajai teritorijai, vienība varētu arī pēc vienas vai vairāku dalībvalstu un attiecīgās trešās valsts pieprasījuma sniegt steidzamu palīdzību trešām valstīm saistībā ar Savienības karantīnas organismu un kaitīgo organismu, uz kuriem attiecas saskaņā ar minētās regulas 30. pantu pieņemtie pasākumi, uzliesmojumiem to teritorijā.

(9) Lai nodrošinātu vienības pienācīgu darbību, Komisijai būtu jāpieņem noteikumi par tās locekļu iecelšanu, sastāvu un finansēšanu. Lai nodrošinātu labāku koordinēšanu un efektivitāti, vienības locekļi no dalībvalstu ierosināto ekspertu vidus būtu jāieceļ Komisijai, apspriežoties ar dalībvalstīm vai attiecīgajām trešām valstīm, un šiem ekspertiem būtu jāpārstāv dažādas ar augu veselību saistītas specialitātes.

(10) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 22. panta 3. punktu, 24. panta 2. punktu un 34. panta 2. punktu dalībvalstīm katru gadu līdz 30. aprīlim ir jāziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm iepriekšējā kalendārajā gadā veikto apsekojumu rezultāti attiecībā uz noteiktu kaitīgo organismu klātbūtni Savienības teritorijā, proti, par Savienības karantīnas organismiem, kaitīgiem organismiem, uz kuriem attiecas saskaņā ar minētās regulas 29. un 30. pantu pieņemtie pasākumi, prioritāriem kaitīgiem organismiem un aizsargājamās zonas karantīnas organismiem. Turklāt Regulas (ES) 2016/2031 23. panta 2. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis pēc savu daudzgadu apsekojumu programmu izstrādes pēc pieprasījuma tās dara zināmas Komisijai un pārējām dalībvalstīm. Lai racionalizētu ziņošanas pienākumus un stiprinātu ziņošanas digitalizāciju, attiecīgie panti būtu jāgroza, nosakot, ka minētie paziņojumi jāiesniedz, izmantojot minētās regulas 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.

([4]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/1715 (2019. gada 30. septembris), ar ko nosaka noteikumus par oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmas un tās sistēmas komponentu darbību ("*IMSOC* regula") (OV L 261, 14.10.2019., 37. lpp.).

(11) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 23. panta 1. punkta trešo daļu daudzgadu apsekojumu programmas ir jāizstrādā laikposmam no pieciem līdz septiņiem gadiem. Lai varētu pārvarēt daudzgadu apsekojumu programmu īstenošanas izaicinājumus un lai samazinātu kompetento iestāžu administratīvo slogu, šis periods būtu jāpagarina līdz 10 gadiem un būtu jāveic minēto programmu pārskatīšana un atjaunināšana.

(12) Regulas (ES) 2016/2031 30. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka gadījumā, ja Komisija secina, ka kaitīgais organisms atbilst kritērijiem attiecībā uz Savienības karantīnas organismu sarakstā neiekļautiem kaitīgajiem organismiem, kas noteikti minētās regulas I pielikuma 3. iedaļas 2. apakšiedaļā, tai ar īstenošanas aktiem ir nekavējoties jāpieņem pasākumi uz noteiktu laiku attiecībā uz minētā kaitīgā organisma radītajiem riskiem.

(13) Īstenojot minēto noteikumu, dažas dalībvalstis pauda šaubas par jēdziena "pasākumi" precīzo darbības jomu un jo īpaši par to, vai tas aptver darbības, kas veiktas saistībā ar preču importu vai iekšēju apriti, lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma ievešanu un izplatību Savienības teritorijā. Tāpēc juridiskās skaidrības un pilnības labad Regulas (ES) 2016/2031 30. panta 1. punkts būtu jāgroza, konkrēti norādot, ka minētie pasākumi var ietvert aizliegumu attiecīgā kaitīgā organisma ievešanai, pārvietošanai, turēšanai, pavairošanai vai izlaišanai Savienības teritorijā un prasības attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu un pārvietošanu Savienības teritorijā. Tomēr, ievērojot minētās regulas 8. un 48. pantu, ir vēl arvien iespējams vajadzības gadījumā piešķirt atkāpes no minētajiem aizliegumiem, piemēram, lai veiktu attiecīgas pētniecības vai selekcijas darbības attiecībā uz rezistenci vai toleranci.

(14) Regulas (ES) 2016/2031 41. pantā ir noteikta prasība novērst Savienības karantīnas organismu klātbūtni uz augiem, augu produktiem un citiem objektiem. Minētā panta 4. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja Savienības teritorijā ir ievesti vai pārvietoti augi, augu produkti vai citi objekti, tādējādi pārkāpjot minētā panta 1. punkta noteikumus, dalībvalstīm ir jāpieņem nepieciešamie pasākumi, kā minēts Savienības tiesību aktos par oficiālajām kontrolēm, un, izmantojot šīs regulas 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu, ir jāinformē Komisija un citas dalībvalstis.

(15) Tomēr Regulas (ES) 2016/2031 37. pantā, kurš attiecas uz pasākumiem, ar ko novērš to, ka reglamentētu nekarantīnas organismu ("RNKO") klātbūtne uz stādāmajiem augiem, kad tos ieved vai pārvieto Savienības teritorijā, pārsniedz noteiktos sliekšņus, nav prasības ziņot par neatbilstību noteikumiem. Tāpēc minētais pants būtu jāgroza, paredzot, ka RNKO piemērojamo prasību neizpildes gadījumā dalībvalstīm ir jāpieņem nepieciešamie pasākumi un ir jāinformē Komisija, pārējās dalībvalstis un attiecīgā trešā valsts, izmantojot minētās regulas 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.

(16) Līdz ar to Regulas (ES) 2016/2031 104. pantā, kas attiecas uz paziņojumiem kaitīgo organismu klātbūtnes gadījumā, būtu jāiekļauj arī atsauce uz minētās regulas 37. panta 10. punktu.

(17) Būtu jāpiešķir pilnvaras Komisijai pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu, lai papildinātu Regulu (ES) 2016/2031, nosakot procedūru augsta riska augu, augu produktu un citu objektu iekļaušanai sarakstā, ievērojot minētās regulas 42. panta 1. punktu. Minētajā procedūrā būtu jāietver šādi elementi: attiecīgo pierādījumu sagatavošana augsta riska augu, augu produktu un citu objektu novērtēšanai; darbības, kas jāveic pēc minēto pierādījumu saņemšanas; attiecīgā novērtējuma procedūras; un ar konfidencialitāti un datu aizsardzību saistītās dokumentācijas apstrāde. Tas ir nepieciešams, jo pieredze liecina, ka konkrēta procedūra augsta riska augu iekļaušanai sarakstā varētu nodrošināt pārskatāmību un konsekvenci dalībvalstīm, trešām valstīm un attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([5]). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

([5]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(18) Dažos gadījumos ir lietderīgi atļaut ievest Savienības teritorijā konkrētus augus, augu produktus vai citus objektus no konkrētām trešām valstīm, atkāpjoties no aizlieguma, kas noteikts, ievērojot Regulas (ES) 2016/2031 40. panta 1. punktu, vai īpašām un līdzvērtīgām prasībām, kas noteiktas saskaņā ar tās 41. panta 2. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā. Attiecīgie augi, augu produkti un citi objekti pašlaik ir uzskaitīti Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 ([6]) VI un VII pielikumā. Šie ir gadījumi, kad Komisija ir saņēmusi pierādījumus, kas pamato pagaidu atkāpju pieņemšanu ar prasībām, kuras ir līdzvērtīgas Regulas (ES) 2016/2031 41. pantā minētajām prasībām vai ir stingrākas par tām, vai ja trešā valsts ir iesniegusi pieprasījumu piešķirt šādu pagaidu atkāpi un ir sniegusi rakstiskas garantijas, ka pasākumi, ko tā piemēro savā teritorijā, efektīvi samazina attiecīgo risku, ko rada minētie augi, augu produkti vai citi objekti, un novērtējums ir parādījis, ka risku Savienības teritorijai iespējams samazināt līdz pieņemamam līmenim, piemērojot konkrētus pagaidu pasākumus, kas noteikti Regulas (ES) 2016/2031 II pielikuma 1. iedaļas 2. un 3. punktā.

(19) Skaidrības, konsekvences un pārredzamības labad Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, ar ko paredz šādas atkāpes. Pilnības nolūkiem minētajos aktos būtu jānosaka arī pagaidu un samērīgi pasākumi, kas ir nepieciešami, lai samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([7]).

(20) Lai nodrošinātu to savlaicīgu pārskatīšanu, visu minēto īstenošanas aktu piemērošanas laikposmam nevajadzētu būt ilgākam par pieciem gadiem. Izņēmuma gadījumos, ja tas ir pamatoti, balstoties uz atjauninātu novērtējumu, vajadzētu būt iespējai minēto laikposmu atjaunot un attiecīgajai atkāpei piemērot grozītas prasības, lai novērstu jebkādu fitosanitāro risku.

(21) Turklāt būtu jāpiešķir pilnvaras Komisijai pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai papildinātu Regulu (ES) 2016/2031 ar procedūras elementiem, kas jāievēro, piešķirot pagaidu atkāpes no minētās regulas 40. panta 2. punkta un 41. panta 2. punkta. Tas ir nepieciešams, jo pieredze kopš Regulas (ES) 2016/2031 pieņemšanas ir apliecinājusi, ka ir vajadzīga standartizēta procedūra šādu pagaidu atkāpju piešķiršanai, lai nodrošinātu pārredzamību un konsekvenci dalībvalstīm, trešām valstīm un attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem.

(22) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 42. panta 4. punktu augs, augu produkts vai cits objekts ir svītrojams no augsta riska augu, augu produktu un citu objektu saraksta, ja, pamatojoties uz riska novērtējumu, tiek secināts, ka uz to ievešanu Savienības teritorijā ir jāattiecina aizliegums vai īpašas prasības vai arī nav jāattiecina vispār nekādas prasības. Tomēr, kā liecina minētā panta piemērošanas pieredze, dažos gadījumos šo preču ievešanai Savienības teritorijā varētu piemērot īpašus pasākumus, kas samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim, savukārt par dažiem attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem pilns novērtējums joprojām nav pabeigts. Šā iemesla dēļ būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai svītrot augus, augu produktus vai citus objektus no augsta riska augu, augu produktu vai citu objektu saraksta, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 42. panta 3. punktu, ja tie rada fitosanitāro risku, kas vēl nav pilnībā novērtēts, un attiecībā uz tiem vēl nav pieņemts neviens īstenošanas akts saskaņā ar minētās regulas 42. panta 4. punktu. Lai samazinātu jebkādu fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim, saskaņā ar minētajām pilnvarām pieņemtajos īstenošanas aktos būtu jāparedz pagaidu pasākumi attiecībā uz minēto augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā, un tie nedrīkstētu pārsniegt piemērotu un saprātīgu laikposmu, kas vajadzīgs pilna novērtējuma veikšanai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

(23) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 44. panta 1. punkta a) apakšpunktu Komisijai ar īstenošanas aktiem pēc konkrētas trešās valsts pieprasījuma ir jānosaka līdzvērtīgas prasības, ja attiecīgā trešā valsts, tās oficiālā kontrolē piemērojot vienu vai vairākus no konkrētajiem pasākumiem, nodrošina fitosanitārās aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs īpašajām prasībām attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu pārvietošanu Savienības teritorijā.

([6]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 (2019. gada 28. novembris), ar ko paredz vienotus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem īstenošanai, atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 690/2008 un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019 (OV L 319, 10.12.2019., 1. lpp.).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(24) Minētā noteikuma īstenošanas pieredze liecina, ka tikai īpašajām prasībām līdzvērtīgu prasību noteikšana attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu pārvietošanu Savienības teritorijā nav nedz piemērota, nedz iespējama gadījumos, kad šādas prasības attiecībā uz pārvietošanu neeksistē. Tas tā bieži ir tad, kad Savienības noteikumi attiecas uz kaitīgiem organismiem, kas sastopami tikai trešās valstīs, nevis Savienības teritorijā, un ir pieņemtas prasības tikai preču ievešanai Savienības teritorijā.

(25) Šā iemesla dēļ attiecīgajai trešai valstij pieprasītajam fitosanitārās aizsardzības līmenim vajadzētu būt līdzvērtīgam piemērojamajām īpašajām prasībām attiecīgo augu, augu produktu un citu objektu ievešanai Savienības teritorijā no visām vai dažām trešām valstīm.

(26) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punktu fitosanitārā sertifikāta sadaļā "Papildu deklarācija" ir jānorāda, kura īpašā prasība ir izpildīta, kad vien attiecīgais īstenošanas akts, kas pieņemts, ievērojot minētās regulas 28. panta 1. un 2. punktu, 30. panta 1. un 3. punktu, 37. panta 2. punktu, 41. panta 2. un 3. punktu un 54. panta 2. un 3. punktu, paredz vairākas iespējas šādām prasībām. Minētajā norādē jāietver viss attiecīgās prasības formulējums.

(27) Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanas prakse ir parādījusi, ka fitosanitārajos sertifikātos būtu jāiekļauj arī atsauce uz prasībām, kas pieņemtas saskaņā ar minētās regulas 37. panta 4. punktu, proti, pasākumiem, ar ko novērš RNKO klātbūtni uz attiecīgajiem stādāmajiem augiem, kā minēts minētās regulas 36. panta f) punktā, ja attiecīgais noteikums paredz vairākas dažādas iespējas attiecībā uz šādām prasībām. Tas atbilst pieejai Savienības karantīnas organismiem, jo minētās regulas 71. panta 2. punktā ir atsauce uz īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar tās 41. panta 2. un 3. punktu. Tas arī nodrošinātu lielāku skaidrību un noteiktību kompetentajām iestādēm, profesionālajiem operatoriem un trešām valstīm attiecībā uz to noteikumu piemērošanu, kas attiecas uz RNKO un attiecīgajiem stādāmajiem augiem.

(28) Šā iemesla dēļ Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punktā būtu jāiekļauj atsauce uz saskaņā ar tās 37. panta 4. punktu pieņemtajiem īstenošanas aktiem. Turklāt atsauce uz minētās regulas 37. panta 2. punktu būtu jāsvītro, jo tā neattiecas uz fitosanitārā sertifikāta papildu deklarācijas saturu. Komisijai būtu jānodrošina, ka līdz minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai noteikumi par RNKO klātbūtni uz stādāmajiem augiem tiek atjaunināti, pielāgojot attiecīgās prasības, kas noteiktas Īstenošanas regulā (ES) 2019/2072.

(29) Regulas (ES) 2016/2031 81. panta 1. punkts paredz, ka augu pases nav nepieciešamas tādu augu, augu produktu vai citu objektu pārvietošanai, ko piegādā tieši galalietotājiem, tostarp piemājas dārzkopjiem. Tomēr minētais izņēmums neattiecas uz galalietotājiem, kas minētos augus, augu produktus vai citus objektus saņem ar distances līgumu tirdzniecības starpniecību.

(30) Kā parādījusi pieredze kopš Regulas (ES) 2016/2031 pieņemšanas, konkrētos gadījumos konkrētiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem nebūtu jāpievieno augu pase, pat ja tie tiek izplatīti distances pārdošanā. Tāpēc būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai, lai tā varētu noteikt, ka 81. panta 1. punkta a) apakšpunkts noteiktos apstākļos nav piemērojams konkrētiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kurus izplata ar distances līgumu tirdzniecības starpniecību. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

(31) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 88. pantu pirms attiecīgie augi, augu produkti un citi objekti tiek pārvietoti Savienības teritorijā, ievērojot minētās regulas 79. pantu, vai ievesti vai pārvietoti aizsargājamā zonā, ievērojot 80. pantu, attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības vienībai ir jāpiestiprina augu pases. Ja šādi augi, augu produkti vai citi objekti tiek pārvietoti iepakojumā, sainī vai konteinerā, augu pase jāpiestiprina minētajam iepakojumam, sainim vai konteineram.

(32) Tirdzniecības prakse, kas balstās uz Regulu (ES) 2016/2031, ir parādījusi, ka atsevišķos gadījumos praktiski nav iespējams piestiprināt augu pases konkrētu augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības vienībām to izmēra, formas vai citu specifisku īpašību dēļ. Tā vietā būtu jāļauj šo augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības vienības pārvietot Savienības teritorijā ar augu pasi, kas tām piesaistīta citādi, nevis fiziski piestiprinot. Regulā (ES) 2016/2031 noteiktajām prasībām augu pasu izsniegšanai attiecīgajiem augiem, augu produktiem un citiem attiecīgajiem objektiem būtu jāpaliek nemainītām.

(33) Tāpēc būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai, lai atļautu pārvietot konkrētus augus, augu produktus un citus objektus bez to tirdzniecības vienībām piestiprinātas augu pases to izmēra, formas, iepakošanas veida vai citu specifisku īpašību dēļ, kas šādu piestiprināšanu padarītu nepraktisku. Šajā sakarā ir jānosaka kārtība, kas nodrošina, ka augu pase paliek lietošanā arī tad, ja nav piestiprināta, un joprojām attiecas uz attiecīgajiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

(34) Regulas (ES) 2016/2031 94. pantā ir paredzēts, ka robežkontroles punktos ir jāizsniedz augu pases, lai aizstātu fitosanitāros sertifikātus Savienības teritorijā ievestajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem. Dalībvalstīm jau tagad ir atļauts tā vietā, lai robežkontroles punktos izsniegtu augu pases, fitosanitāro sertifikātu aizstāt ar oriģinālā fitosanitārā sertifikāta apliecinātu kopiju, ko pārvieto kopā ar attiecīgo augu, augu produktu vai citu objektu līdz punktam, kurā tiek izsniegta augu pase. Lai veicinātu digitalizācijas procesu, samazinātu administratīvo slogu un plašāk izmantotu minētās regulas 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šādos gadījumos izmantot minētajā sistēmā ietverto informāciju ar noteikumu, ka šajā sistēmā var piekļūt elektroniskajam fitosanitārajam sertifikātam vai fitosanitārā sertifikāta digitālajai kopijai un ka to dara pieejamu pēc kompetento iestāžu pieprasījuma. Ņemot vērā elektroniskās paziņošanas sistēmas sniegtās garantijas attiecībā uz drošu piekļuvi dokumentiem, šādai iespējai turpmāk vairs nebūtu jāattiecas tikai uz tās dalībvalsts teritoriju, kurā veiktas fitosanitārās importa pārbaudes. Šo pašu iemeslu dēļ minētais ierobežojums attiecībā uz konkrētas dalībvalsts teritoriju vairs nebūtu jāpiemēro arī apliecināto kopiju izmantošanai.

(35) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 99. panta 1. punktu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina minēto regulu, nosakot elementus, kas jāiekļauj oficiālajos apliecinājumos, kuri īpaši paredzēti augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kas nav koksnes iepakojamais materiāls, un kurus prasa piemērojamie starptautiskie standarti. Kopš Regulas (ES) 2016/2031 pieņemšanas šādi starptautiskie standarti nav pieņemti, un šobrīd neviena starptautiska organizācija neveic nekādus sagatavošanās darbus šādu standartu izstrādei. Tā rezultātā nav iespējams pieņemt minētos deleģētos aktus, un attiecīgi augu, augu produktu vai citu objektu ievešana Savienības teritorijā nav iespējama, izmantojot šādus oficiālos apliecinājumus kā alternatīvu fitosanitārajiem sertifikātiem.

(36) Turklāt saskaņā ar dažiem īstenošanas aktiem, kas pieņemti, ievērojot Padomes Direktīvas 77/93/EEK ([8]) un 2000/29/EK ([9]), augi, augu produkti un citi objekti joprojām tiek ievesti Savienības teritorijā, pievienojot vairākās trešās valstīs izdotus oficiālus apliecinājumus, kas nav fitosanitārie sertifikāti. Minētie tiesību akti jo īpaši ir Komisijas Lēmumi 93/365/EEK ([10]), 93/422/EEK ([11]) un 93/423/EEK ([12]) un Komisijas Īstenošanas lēmums 2013/780/ES ([13]). Minētie lēmumi tika pieņemti, nepastāvot atbilstošiem starptautiskiem standartiem, un joprojām ir spēkā.

(37) Regulas (ES) 2016/2031 un Lēmumu 93/365/EEK, 93/422/EEK, 93/423/EEK un 2013/780/ES īstenošanā gūtā pieredze liecina, ka oficiālie apliecinājumi, uz kuriem tie attiecas, sniedz pietiekamas garantijas Savienības teritorijas fitosanitārajai aizsardzībai, neskatoties uz to, ka nav attiecīgu starptautisko standartu. Šā iemesla dēļ un lai nodrošinātu oficiālu apliecinājumu turpmāku izmantojumu saskaņā ar Regulu (ES) 2016/2031, no minētās regulas 99. panta 1. punkta būtu jāsvītro nosacījums, ka attiecīgā deleģētā akta elementi ir nepieciešami saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem standartiem.

([8]) Padomes Direktīva 77/93/EEK (1976. gada 21. decembris) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu dalībvalstīs, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem (OV L 26, 31.1.1977., 20. lpp.).

([9]) Padomes Direktīva 2000/29/EK (2000. gada 8. maijs) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā (OV L 169, 10.7.2000., 1. lpp.).

([10]) Komisijas Lēmums 93/365/EEK (1993. gada 2. jūnijs), ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt atkāpes no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz termiski apstrādātu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Kanādā, un ar ko paredz sīki izstrādātus pasākumus par indikatoru sistēmu, kura jāpiemēro termiski apstrādātai koksnei (OV L 151, 23.6.1993., 38. lpp.).

([11]) Komisijas Lēmums 93/422/EEK (1993. gada 22. jūnijs), ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt atkāpes no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz kamerā žāvētu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Kanādā, un ar ko nosaka informāciju par indikatorsistēmu, kas jāpiemēro kamerā žāvētai koksnei (OV L 195, 4.8.1993., 51. lpp.).

([12]) Komisijas Lēmums 93/423/EEK (1993. gada 22. jūnijs), ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt atkāpes no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz kamerā žāvētu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Amerikas Savienotajās Valstīs, un ar ko nosaka informāciju par indikatorsistēmu, kas jāpiemēro kamerā žāvētai koksnei (OV L 195, 4.8.1993., 55. lpp.).

([13]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2013/780/ES (2013. gada 18. decembris), ar ko paredz atkāpi no Padomes Direktīvas 2000/29/EK 13. panta 1. punkta ii) apakšpunkta attiecībā uz tādiem *Quercus L.*, *Platanus L.* un *Acer saccharum Marsh.* zāģmateriāliem bez mizas, kuru izcelsme ir Amerikas Savienotajās Valstīs (OV L 346, 20.12.2013., 61. lpp.).

(38) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 103. pantu Komisijai ir jāizveido elektroniska sistēma dalībvalstu paziņojumu iesniegšanai. Lai nodrošinātu, ka šādu elektronisko sistēmu var izmantot arī tādu ziņojumu iesniegšanai kā Savienības karantīnas organismu, prioritāro kaitīgo organismu, kaitīgo organismu, uz kuriem attiecas saskaņā ar minētās regulas 29. un 30. pantu pieņemtie pasākumi, un aizsargājamo zonu karantīnas organismu apsekojumu ziņojumi, būtu jāgroza minētās regulas 103. panta pirmā daļā, lai ietvertu arī dalībvalstu ziņojumu iesniegšanu. Tas nepieciešams ziņošanas sistēmas racionalizēšanai un fitosanitāro pasākumu digitalizācijas procesa stiprināšanai.

(39) Tāpēc Regula (ES) 2016/2031 būtu attiecīgi jāgroza.

(40) Kopš Regulas (ES) 2016/2031 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/625 ([14]) piemērošanas gūtā pieredze liecina, ka paziņojums par fitosanitārā sertifikāta vai citu oficiālu apliecinājumu neesamību attiecībā uz augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kas Savienībā ievesti kā daļa no pasažieru personīgās bagāžas vai ar pasta pakalpojumiem un paredzēti personīgam patēriņam vai lietošanai, nesamērīgi palielina kompetento iestāžu administratīvo slogu saistībā ar attiecīgo fitosanitāro risku. Tāpēc paziņošana par šādiem sūtījumiem, ja uz tiem attiecas Regulas (ES) 2017/625 1. panta 2. punkta g) apakšpunktā minētie pasākumi, nebūtu jāietver minētās regulas 66. panta 5. punkta darbības jomā, ja neatbilstība attiecas uz fitosanitārā sertifikāta vai citu Regulas (ES) 2016/2031 99. panta 1. punktā minēto oficiālo apliecinājumu neesamību. Tomēr, lai nodrošinātu efektīvu pārskatu par neatbilstību cēloni un būtību katrā dalībvalstī, kompetentajām iestādēm būtu jāreģistrē minētie neatbilstību gadījumi un katru gadu būtu jāsniedz Komisijai un pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm ziņojums, kas satur minētās uzskaites kopsavilkumu. Lai racionalizētu ziņošanas pienākumus un stiprinātu ziņošanas digitalizāciju, minētie ziņojumi būtu jāiesniedz, izmantojot Regulas (ES) 2017/625 131. pantā minēto oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmu (*IMSOC*).

(41) Lai trešās valstis un to profesionālie operatori varētu pielāgoties jaunajiem noteikumiem par fitosanitāro sertifikātu izsniegšanu attiecībā uz atbilstību attiecīgajiem RNKO noteikumiem, Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punkta grozījums būtu jāpiemēro no 18 mēnešiem no šīs regulas spēkā stāšanās dienas,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/2031

Regulu (ES) 2016/2031 groza šādi:

1) regulas 18. panta 6. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis Komisijai un pārējām dalībvalstīm par norobežotajām teritorijām paziņo tūlīt pēc to izveides, norādot arī attiecīgos kaitīgos organismus un veiktos pasākumus. Minētos paziņojumus sniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

2) regulas 19. pantam pievieno šādu punktu:

"8. Par šā panta 2. punktā minēto konstatējumu par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni buferzonā un šā panta 4. punktā minēto norobežotas teritorijas statusa atcelšanu paziņo, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

3) regulā iekļauj šādu pantu:

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

"*19.a pants*

Savienības augu veselības ārkārtas situāciju vienība

1. Lai dalībvalstīm pēc to pieprasījuma sniegtu steidzamu palīdzību saistībā ar pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar 10. līdz 19. pantu un 27. un 28. pantu, attiecībā uz Savienības karantīnas organismu un kaitīgo organismu, uz kuriem attiecas saskaņā ar 30. pantu pieņemti pasākumi, jauniem uzliesmojumiem, izveido Savienības augu veselības ārkārtas situāciju vienību ("vienība"), kura sastāv no ekspertiem. Pamatotos gadījumos vienība var arī pēc vienas vai vairāku dalībvalstu un attiecīgās trešās valsts pieprasījuma sniegt steidzamu palīdzību trešām valstīm, kas robežojas ar Savienības teritoriju vai kas minētajai teritorijai rada tūlītēju fitosanitāro risku, saistībā ar Savienības karantīnas organismu un kaitīgo organismu, uz kuriem attiecas saskaņā ar 30. pantu pieņemtie pasākumi, uzliesmojumiem to teritorijā.

Katrā palīdzības gadījumā Komisija, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti vai trešo valsti, norīko konkrētus vienības locekļus, ņemot vērā viņu īpašās zināšanas.

Minētā palīdzība var jo īpaši ietvert:

a) zinātnisko, tehnisko un pārvaldības palīdzību uz vietas vai attālināti saistībā ar attiecīgo kaitīgo organismu izskaušanu, to izplatīšanās novēršanu un citiem pasākumiem ciešā sadarbībā ar tās dalībvalsts vai attiecīgās trešās valsts kompetentajām iestādēm, kurā konstatēts kaitīgo organismu uzliesmojums vai ir aizdomas par to;

b) attiecīgā gadījumā īpašus zinātniskos ieteikumus par piemērotām diagnostikas metodēm sadarbībā ar attiecīgo Eiropas Savienības references laboratoriju, kas minēta Regulas (ES) 2017/625 94. pantā, un citām references laboratorijām;

c) attiecīgā gadījumā īpašu palīdzību nolūkā atbalstīt koordināciju dalībvalstu vai trešo valstu kompetento iestāžu starpā un ar minētajām laboratorijām.

Minētās palīdzības saturu, nosacījumus un termiņus nosaka Komisija, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti vai trešo valsti un ar attiecīgajām dalībvalstīm, kas nodrošina ekspertus.

2. Dalībvalstis var iesniegt Komisijai to ekspertu sarakstu, kurus tās ierosina iecelt par vienības locekļiem, un minēto sarakstu atjaunināt. Tādā gadījumā dalībvalstis iesniedz visu attiecīgo informāciju par katra izraudzītā eksperta kvalifikāciju un ekspertīzes jomu.

3. Vienības locekļiem ir tiesības uz atlīdzību par dalību vienības darbībās uz vietas un attiecīgā gadījumā par darbošanos kā vienības vadītājiem vai atbildīgajiem konkrētā palīdzības misijā.

Minēto atlīdzību un ceļa un uzturēšanās izdevumus sedz Komisija saskaņā ar noteikumiem par ekspertu ceļa, uzturēšanās un citu izdevumu atmaksu.";

4) regulas 22. panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Minētie ziņojumi ietver informāciju par to, kur veikti apsekojumi, apsekojumu veikšanas laiku, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, pārbaužu un ņemto paraugu skaitu un katra attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes konstatējumu. Minētos ziņojumus iesniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

5) regulas 23. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Daudzgadu apsekojumu programmas izstrādā laikposmam no 5 līdz 10 gadiem. Minētās programmas pārskata un atjaunina saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem un ņemot vērā fitosanitāro situāciju attiecīgajā teritorijā.";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma savas daudzgadu apsekojumu programmas paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm. Minētos paziņojumus iesniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

6) regulas 24. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Minētos ziņojumus iesniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

7) regulas 25. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Ārkārtas situāciju plānus var apvienot attiecībā uz vairākiem prioritārajiem kaitīgajiem organismiem, kuriem ir līdzīga bioloģija un saimniekaugu sugas pārklājas vai aug blakus. Tādā gadījumā ārkārtas situāciju plāns sastāv no vispārīgās daļas, kas ir kopīga visiem prioritārajiem kaitīgajiem organismiem, uz kuriem tas attiecas, un specifiskajām daļām, kas paredzētas katram attiecīgajam prioritārajam kaitīgajam organismam. Tāpat dalībvalstis var sadarboties, lai saskaņotu ārkārtas situāciju plānus attiecībā uz konkrētām sugām, ja tas ir piemēroti attiecībā uz prioritāriem kaitīgajiem organismiem, kuriem ir līdzīga bioloģija un saimniekaugu sugas pārklājas vai aug blakus.";

8) regulas 30. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Ar minētajiem pasākumiem konkrēti attiecībā uz katru attiecīgo kaitīgo organismu vajadzības gadījumā īsteno vienu vai vairākus no 28. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz g) apakšpunktā minētajiem noteikumiem. Tie var ietvert aizliegumu kaitīgā organisma ievešanai, pārvietošanai, turēšanai, pavairošanai vai izlaišanai Savienības teritorijā un prasības attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu un pārvietošanu Savienības teritorijā.";

9) regulas 34. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Minētos paziņojumus iesniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.";

10) regulas 37. pantam pievieno šādu punktu:

"10. Ja stādāmie augi Savienības teritorijā ir ievesti vai pārvietoti, neievērojot šā panta 1. punktu, dalībvalstis pieņem nepieciešamos pasākumus un, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu, paziņo Komisijai un citām dalībvalstīm par minēto neatbilstību un minētajiem pasākumiem.

Dalībvalstis minētos pasākumus paziņo arī trešai valstij, no kuras minētie stādāmie augi ievesti Savienības teritorijā.";

11) regulas 42. pantā iekļauj šādu punktu:

"1.a Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģēto aktu, ar ko papildina šo regulu, nosakot procedūru augsta riska augu, augu produktu un citu objektu iekļaušanai sarakstā.

Minētajā deleģētajā aktā paredz visus šos elementus:

a) pierādījumu sagatavošana augsta riska augu, augu produktu un citu objektu novērtēšanai;

b) darbības, kas jāveic pēc šādu pierādījumu saņemšanas;

c) minētā novērtējuma procedūras;

d) konfidencialitāte un datu aizsardzība dokumentācijas apstrādē.";

12) regulā iekļauj šādu pantu:

"*42.a pants*

Pagaidu atkāpes no 40. un 42. pantā paredzētajiem aizliegumiem un 41. pantā minētajām prasībām

1. Atkāpjoties no 40. panta 1. punkta un 41. panta 1. punkta, Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt pagaidu atkāpes no 40. panta 1. punktā paredzētā aizlieguma un no 41. panta 2. punktā minētajām īpašajām un līdzvērtīgajām prasībām attiecībā uz tādu konkrētu augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā, kuru izcelsme ir vienā vai vairākās trešās valstīs un kuri rada fitosanitāro risku, kas vēl nav pilnībā novērtēts.

Ar minētajiem īstenošanas aktiem:

a) nosaka pagaidu pasākumus attiecībā uz minēto augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā saskaņā ar II pielikuma 2. iedaļā izklāstītajiem principiem; un

b) groza 40. panta 2. punktā un 41. panta 2. punktā minētā īstenošanas akta attiecīgās daļas, iekļaujot atsauci uz atkāpi attiecībā uz attiecīgo augu, augu produktu vai citu objektu.

2. Šā panta 1. punktā minētās pagaidu atkāpes var pieņemt tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) i) Komisija ir saņēmusi pierādījumus, kas pamato pagaidu atkāpju pieņemšanu ar prasībām, kuras ir līdzvērtīgas 41. pantā minētajām prasībām vai ir stingrākas par tām; vai

ii) attiecīgā trešā valsts ir iesniegusi Komisijai pieprasījumu, kurā ietvertas oficiālas rakstiskas garantijas, ka tās teritorijā pirms pieprasījuma iesniegšanas un pieprasījuma iesniegšanas brīdī tika un tiek piemēroti attiecīgā fitosanitārā riska novēršanai nepieciešamie pasākumi; un

b) novērtējums ir parādījis, ka minētie augi, augu produkti vai citi objekti rada risku, kuru var samazināt līdz pieņemamam līmenim, piemērojot pasākumus, kas nepieciešami konkrētā fitosanitārā riska novēršanai.

3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģēto aktu, ar ko papildina šo regulu attiecībā uz procedūru, kas jāievēro, piešķirot šā panta 1. punktā minētās pagaidu atkāpes. Minētajā deleģētajā aktā paredz šādus procedūras elementus:

a) pieprasījumu un dokumentācijas sagatavošana, saturs un iesniegšana, ko veic attiecīgās trešās valstis;

b) darbības, kas jāveic pēc šādu pieprasījumu un dokumentācijas saņemšanas, attiecīgā gadījumā arī apspriešanās ar zinātniskām struktūrām vai zinātnisko atzinumu vai pētījumu izskatīšana;

c) konfidencialitāte un datu aizsardzība pieprasījumu un dokumentācijas apstrādē.

4. Atkāpjoties no 42. panta 2. punkta, Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt pagaidu atkāpes no 42. panta 3. punktā minētajiem aktiem, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) vēl nav pilnībā novērtēts attiecīgo augsta riska augu, augu produktu vai citu objektu radītais fitosanitārais risks;

b) sākotnējais novērtējums ir parādījis, ka minētie augi, augu produkti vai citi objekti rada risku, kuru var samazināt līdz pieņemamam līmenim, piemērojot pasākumus, kas nepieciešami konkrētā fitosanitārā riska novēršanai;

c) par attiecīgajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem vēl nav pieņemts neviens īstenošanas akts saskaņā ar 42. panta 4. punktu.

Minētajos īstenošanas aktos nosaka pagaidu pasākumus, kas attiecas uz minēto augu, augu produktu un citu objektu ievešana Savienībā un kas nepieciešami, lai līdz pieņemamam līmenim samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku.

5. Šā panta 1. un 4. punktā minētajos īstenošanas aktos paredz, ka attiecīgās trešās valstis ik gadu sniedz ziņojumu par attiecīgo pagaidu pasākumu piemērošanu. Ja ziņojums liek secināt, ka paziņotie pasākumi nav pienācīgi novērsuši attiecīgo risku, aktu, ar ko paredz minētos pasākumus, nekavējoties atceļ vai vajadzības gadījumā groza.

6. Šā panta 1. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas laikposms nav ilgāks par pieciem gadiem. Tomēr minēto laikposmu var atjaunot un attiecīgajai atkāpei var piemērot grozītas prasības, ja tas ir pamatoti, balstoties uz atjauninātu novērtējumu.

7. Šā panta 1. un 4. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.";

13) regulas 44. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) attiecīgā trešā valsts, tās oficiālā kontrolē piemērojot vienu vai vairākus no konkrētajiem pasākumiem, nodrošina fitosanitārās aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs īpašajām prasībām attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu no citām trešām valstīm vai pārvietošanu Savienības teritorijā;";

14) regulas 71. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Fitosanitārā sertifikāta sadaļā "Papildu deklarācija" norāda, kura īpašā prasība ir izpildīta, kad vien attiecīgais īstenošanas akts, kas pieņemts, ievērojot 28. panta 1. un 2. punktu, 30. panta 1. un 3. punktu, 37. panta 4. punktu, 41. panta 2. un 3. punktu un 54. panta 2. un 3. punktu, paredz vairākas atšķirīgas iespējas šādām prasībām. Minētajā norādē ietver visu attiecīgās prasības formulējumu. Attiecībā uz vienu vai vairākām stādāmo augu kategorijām, kas minētas 37. panta 7. punktā saistībā ar Savienībā reglamentētiem nekarantīnas organismiem, minētajā norādē iekļauj attiecīgajai kategorijai piemērojamās iespējas pilnu formulējumu.";

15) regulas 81. pantam pievieno šādu punktu:

"3. Komisija var ar īstenošanas aktiem noteikt gadījumus, kuros šā panta 1. punkta a) apakšpunkts neattiecas uz konkrētiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kurus izplata ar distances līgumu tirdzniecību. Minētajos īstenošanas aktos var precizēt nosacījumus to piemērošanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.";

16) regulas 88. pantam pievieno šādas daļas:

"Komisija var ar īstenošanas aktiem paredzēt noteikumus, kas:

a) nosaka augus, augu produktus un citus objektus, kurus, atkāpjoties no pirmās daļas, var pārvietot Savienībā ar augu pasi, kas tiem piesaistīta citādi, nevis fiziski piestiprinot, to izmēra, formas vai iepakošanas veida dēļ, kas minēto piestiprināšanu padara neiespējamu vai ļoti sarežģītu; un

b) paredz normas, kas nodrošina, ka attiecīgajā augu pasē, kaut arī tā nav piestiprināta, tomēr ir norāde uz attiecīgajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.";

17) regulas 94. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Atkāpjoties no 1. punkta pirmās daļas, dalībvalstis var nolemt attiecīgā auga, augu produkta vai cita objekta ievešanas vietā Savienības teritorijā fitosanitāro sertifikātu aizstāt ar:

a) oriģinālā fitosanitārā sertifikāta apliecinātu kopiju; minēto kopiju izsniedz kompetentā iestāde, un tā tiek pārvietota kopā ar attiecīgo augu, augu produktu vai citu objektu tikai līdz punktam, kurā tiek izsniegta augu pase; vai

b) informāciju, kas ietverta 103. pantā minētajā elektroniskajā paziņošanas sistēmā, ar noteikumu, ka minētajā sistēmā var piekļūt elektroniskajam fitosanitārajam sertifikātam vai fitosanitārā sertifikāta digitālai kopijai un ka to dara pieejamu pēc kompetento iestāžu pieprasījuma attiecīgā auga, augu produkta vai cita objekta pārvietošanas laikā līdz punktam, kurā tiek izsniegta augu pase.";

18) regulas 99. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot elementus, kas jāiekļauj oficiālajos apliecinājumos, kuri īpaši paredzēti augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kas nav koksnes iepakojamais materiāls, kā pierādījums tam, ka ir īstenoti pasākumi, kas pieņemti, ievērojot 28. panta 1. vai 2. punktu, 30. panta 1. vai 3. punktu, 41. panta 2. vai 3. punktu, 44. pantu vai 54. panta 2. vai 3. punktu.";

19) regulas 103. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Komisija izveido elektronisku sistēmu dalībvalstu paziņojumu un ziņojumu iesniegšanai.";

20) regulas 104. panta pirmās daļas ievaddaļu aizstāj ar šādu:

"Komisija var ar īstenošanas aktiem paredzēt konkrētus noteikumus par 9. panta 1. un 2. punktā, 11. pantā, 17. panta 3. punktā, 18. panta 6. punktā, 19. panta 2. un 8. punktā, 28. panta 7. punktā, 29. panta 3. punkta pirmajā daļā, 30. panta 8. punktā, 33. panta 1. punktā, 37. panta 10. punktā, 40. panta 4. punktā, 41. panta 4. punktā, 46. panta 4. punktā, 49. panta 6. punktā, 53. panta 4. punktā, 54. panta 4. punktā, 60. panta 2. punktā, 77. panta 2. punktā un 95. panta 5. punktā minēto paziņojumu iesniegšanu. Minētie noteikumi attiecas uz vienu vai vairākiem no šādiem elementiem:";

21) regulas 105. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktam pievieno šādu daļu:

"Pilnvaras pieņemt 42. panta 1.a punktā un 42.a panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2025. gada 5. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.";

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 2. punktā, 7. pantā, 8. panta 5. punktā, 19. panta 7. punktā, 21. pantā, 32. panta 5. punktā, 34. panta 1. punktā, 38. pantā, 42. panta 1.a punktā, 42. a panta 3. punktā, 43. panta 2. punktā, 46. panta 2. punktā, 48. panta 5. punktā, 51. pantā, 65. panta 4. punktā, 71. panta 4. punktā, 76. panta 4. punktā, 81. panta 2. punktā, 83. panta 6. punktā, 87. panta 4. punktā, 89. panta 2. punktā, 96. panta 2. punktā, 98. panta 1. punktā, 99. panta 1. punktā, 100. panta 4. punktā, 101. panta 5. punktā un 102. panta 6. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.";

c) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. Saskaņā ar 6. panta 2. punktu, 7. pantu, 8. panta 5. punktu, 19. panta 7. punktu, 21. pantu, 32. panta 5. punktu, 34. panta 1. punktu, 38. pantu, 42. panta 1.a punktu, 42.a panta 3. punktu, 43. panta 2. punktu, 46. panta 2. punktu, 48. panta 5. punktu, 51. pantu, 65. panta 4. punktu, 71. panta 4. punktu, 76. panta 4. punktu, 81. panta 2. punktu, 83. panta 6. punktu, 87. panta 4. punktu, 89. panta 2. punktu, 96. panta 2. punktu, 98. panta 1. punktu, 99. panta 1. punktu, 100. panta 4. punktu, 101. panta 5. punktu un 102. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem."

2. pants

Grozījums Regulā (ES) 2017/625

Regulas (ES) 2017/625 66. pantā iekļauj šādu punktu:

"5.a Uz augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, uz kuriem attiecas 1. panta 2. punkta g) apakšpunktā minētie pasākumi un kurus ieved Savienībā kā daļu no pasažieru personīgās bagāžas vai ar pasta pakalpojumiem personīga patēriņa vai lietošanas nolūkā, neattiecina šā panta 5. punktā noteikto paziņošanas pienākumu, ja neatbilstība attiecas uz fitosanitārā sertifikāta vai Regulas (ES) 2016/2031 99. panta 1. punktā minēto citu oficiālo apliecinājumu neesamību.

Kompetentās iestādes reģistrē minētos neatbilstības gadījumus un katru gadu sniedz Komisijai un pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm ziņojumu, kas satur minētās uzskaites kopsavilkumu.

Minēto ziņojumu iesniedz, izmantojot *IMSOC*."

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

1. panta 14. punktu piemēro no 2026. gada 6. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2024. gada 27. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*
R. METSOLA	BÓKA J.